Likabehandlingsplan

Läsåret 26/27

Åryd skola

Växjö kommun

www.vaxio.se

Innehållsförteckning

Inledning 3
Vision och strävansmål 3
Arbetsgång 3
Utvärdering av läsåret 2025/2026 4
Mål 1: Implementera skolans trygghetsteam 4
Mål 2: Förbättra miljön i matsalen 5
Målområden läsåret 2026/2027 5
Mål 1: Ökad trygghet, trivsel och gemenskap 5
Mål 2: Ökad lust och motivation i lärandet 6
Främjande och förebyggande arbete 6
Likabehandlingsplanens förankring 7
Information till eleverna 7
Information till vårdnadshavare 7
Information på arbetsplatsen 7
Definitioner 8
Hantering av kränknings- och diskrimineringsärenden 8
Konflikthantering 8
Dokumentation och utredning 9
Konsekvenstrappa 9
Bilagor ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Bilaga A: Växjö kommuns värdegrund 10
Bilaga B: Konfliktlösning ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Bilaga C: Rutin för hantering av elevärenden i DF Respons 12
Bilaga D: Konsekvenstrappa 13

Inledning

Åryd skola är en F-6 skola med ca 150 elever. Likabehandlingsplanen omfattar både förskoleklass, grundskola åk 1 – 6 och fritidshem. Rektor för enheten är Petra Rosén.

Skolan har ett elevhälsoteam (EHT) som träffas 1 gång i månaden. I teamet ingår rektor, idrottslärare, kurator, skolsköterska och speciallärare. Vid vissa tillfällen deltar även skolpsykolog som är knuten till enheten (centrala barn- och elevhälsan). Skolan har dessutom elevhälsomöten (EHM) några gånger per termin, där klasser och olika elevärenden diskuteras med pedagogisk personal.

Teamen arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande på organisation-, grupp- och individnivå. EHT ser även till att likabehandlingsplanen hålls uppdaterad.

Vision och strävansmål

Åryd skola har utarbetat en vision för att skapa en gemensam riktning samt öka engagemang och motivation för personal likväl som elever. Utöver vision finns även strävansmål som ämnar konkretisera delmål för att uppnå visionen.

Skolans elevhälsoteam har tagit fram en egen vision med elevhälsa som både mål och medel.

Åryd skolas vision

”På Åryd skola trivs alla och känner trygghet. Måluppfyllelsen är hög och eleverna förbereds väl inför framtiden.”

Strävansmål

Personalen på skolan strävar efter att

- alla elever känner trivsel och trygghet i skolan.
- alla elever känner sig respekterade i skolan.
- alla elever upplever en god studiero.
- inga elever blir kränkta, diskriminerade eller utsatta för trakasserier.
- alla elever känner att de kan vända sig till en vuxen på skolan, vid behov av hjälp.
- alla elever respekterar varandra, hjälper varandra och har förståelse för varandras olikheter.

Elevhälsoteamets vision

”Genom ett relationellt förhållningssätt främjar och förebygger elevhälsan på Åryd skola fysisk och psykisk hälsa samt ger kompensatoriskt stöd som stärker varje elevs möjligheter att lyckas.”

Arbetsgång

Vid utarbetande av målen i likabehandlingsplanen följer arbetet en förutbestämd arbetsgång. Nedan följer de fyra övergripande stegen som den innefattar.

Undersöka risker och hinder

Enheten ska undersöka verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter.

Analysera orsaker

Enheten ska analysera orsakerna till de upptäckta riskerna och hindren genom att reflektera, analysera och dra slutsatser om varför det ser ut som det gör på enheten.

Genomföra åtgärder

Enheten ska genomföra de förebyggande och främjande åtgärder som anses nödvändiga, utifrån vad undersökningen och analysen visar.

Följa upp och utvärdera

Enheten ska följa upp och utvärdera arbetet med undersökningen, analysen och åtgärderna genom att utvärdera resultatet av arbetet och sedan ta ställning till hur det har fungerat, och om de kort- och långsiktiga mål som satts upp har uppfyllts.

Utvärdering av läsåret 2025/2026

Mål 1: Implementera skolans trygghetsteam

Åtgärder

- Etablera trygghetsteam under rektors ledning med tydligt uppdrag och ansvarsfördelning.
- Fastställa regelbundna mötestider samt gemensamma arbetsformer och rutiner.
- Analysera underlag från exempelvis trygghetsenkäter och incidentrapportering för att identifiera riskområden.
- Genomföra och följa upp förebyggande och främjande insatser utifrån identifierade behov.

Utvärdering

Trygghetsteamet har etablerats under läsåret och fått en tydlig struktur. Regelbundna mötestider och gemensamma arbetsformer har skapats, vilket har bidragit till att frågor kring trygghet, trivsel och kränkande behandling har uppmärksammats och hanteras på ett systematiskt sätt.

Under läsåret har teamet arbetat med att tydliggöra roller, ansvar och rutiner för att identifiera, dokumentera och följa upp situationer där elever upplever otrygghet. Samverkan med skolans personal och elevhälsa har varit en viktig del i arbetet för att skapa en helhetsbild av elevernas trygghet.

Utvärderingen visar att trygghetsteamet utgör en viktig funktion i skolans förebyggande och främjande arbete. Framåt behöver arbetet fortsätta utvecklas genom regelbunden uppföljning av insatser, analys av inkomna ärenden och kartläggningar. Målet är att skapa en långsiktigt hållbar struktur som bidrar till en trygg och inkluderande skolmiljö för alla elever.

Mål 2: Förbättra miljön i matsalen

Åtgärder

- Kartlägga elevernas upplevelse av trygghet och trivsel i matsalen.
- Tydliggöra rutiner och förhållningssätt för elever och personal i matsalen.
- Använda ljudbarometer för att synliggöra och skapa medvetenhet kring ljudnivån i matsalen.
- Systematiskt återkommande “fem tysta” i matsalen under lågstadiets måltider

Utvärdering

Arbetet med att förbättra miljön i matsalen har genomförts genom flera insatser. Elevernas upplevelser av matsalsmiljön har kartlagts och använts som underlag för att identifiera utvecklingsområden.

Rutiner och förhållningssätt i matsalen har tydliggjorts för både elever och personal, vilket har skapat en ökad samsyn kring hur en trivsam måltidsmiljö ska upprätthållas. Ljudbarometern har använts som ett konkret verktyg för att synliggöra ljudnivån och öka elevernas medvetenhet om hur ljudet påverkar miljön. Dock har den inte gett det resultat vi hoppats på.

De återkommande ”fem tysta” under lågstadiets måltider har skapat regelbundna stunder med lägre ljudnivå och gett eleverna möjlighet att äta i lugnare miljö. Sammantaget har åtgärderna bidragit till ökad medvetenhet kring ljudnivå, bemötande och gemensamt ansvar i matsalen.

Arbetet behöver fortsätta följas upp genom elevernas återkoppling och personalens observationer för att säkerställa att insatserna ger önskad effekt och att matsalen upplevs som en trygg, lugn och trivsam miljö för alla elever.

Målområden läsåret 2026/2027

Genom utvärdering av bland annat skolenkäter, kränkningsanmälningar och trygghetsenkäter har Åryd skola valt att fokusera på två mål inför kommande läsår.

Mål 1: Ökad trygghet, trivsel och gemenskap

Alla elever ska känna sig trygga, inkluderade och delaktiga i skolans gemenskap.

Nuläge

Resultat från trygghetsenkäten, Förskole- och skolundersökningen (FSU) och Skolinspektionens årliga enkät visar att elevernas upplevelse av trygghet, trivsel och gemenskap behöver förbättras i jämförelse med andra skolor i kommunen.

Åtgärder

- Ökad vuxennärvaro på raster.
- Ökad frekvens av fadderverksamhet.

- Medvetet och systematiskt arbete utifrån IBIS för att främja trygghet, positiva relationer och gemenskap.

Mål 2: Ökad lust och motivation i lärandet

Alla elever ska uppleva undervisningen som meningsfull, stimulerande och lustfylld.

Nuläge

Resultat från trygghetsenkäten, FSU:n samt Skolinspektionens årliga enkät visar att elevernas samlade skolupplevelse behöver stärkas. Skolan behöver skapa bättre förutsättningar för eleverna att uppleva undervisningen som meningsfull, stimulerande och lustfylld.

Åtgärder

- Pedagogiska samtal och kollegialt utbyte med fokus på undervisningens kvalitet och elevernas lärande.
- Utveckla och synliggöra lustfyllda och varierade arbetssätt i undervisningen.
- Medvetet och systematiskt arbete utifrån arbetssättet inkluderande beteendestöd i skolan (IBIS)

Främjande och förebyggande arbete

Skolans främjande och förebyggande arbete utgår från elevernas rätt till en trygg, inkluderande och trivsam skolmiljö där alla ges goda förutsättningar för lärande och utveckling, i enlighet med Växjö kommuns värdegrund (se bilaga A). Genom ett systematiskt och kontinuerligt arbete på individ-, grupp- och skolnivå arbetar Åryd skola för att stärka gemenskap, delaktighet och positiva relationer samt tidigt identifiera och förebygga risker för diskriminering och kränkande behandling. Elevernas delaktighet och upplevelser av trygghet, trivsel och studiero är en viktig grund i arbetet och följs regelbundet upp för att insatserna ska kunna anpassas efter skolans behov.

Elevhälsomöten - minst en gång per termin träffas klasslärare samt elevhälsan för att tillsammans titta på vilka behov och utmaningar som eleverna har, antingen på individnivå eller gruppnivå. På elevhälsomötena synliggörs även oroväckande frånvaro och om det finns några pågående kränkningsanmälningar i årskursen. Vid behov kan klasslärare, utöver detta, göra en anmälan till EHM vid behov.

Elevråd - består av representanter från samtliga årskurser, som träffas 2 gånger/termin. Rådet hålls av rektor.

Fadderverksamhet - skapar möjligheter för elever i olika åldrar att lära känna varandra och bygga positiva relationer. Den bidrar till ökad gemenskap, trygghet och delaktighet på skolan samt stärker känslan av att alla elever är en viktig del av skolans gemenskap.

Fritidsråd - diskuteras trygghet och trivsel samt förbättringsåtgärder i fritidshemmet.

Klassråd - inför elevråd hålls klassråd med fokus på frågor kring trivsel och trygghet.

Rastaktivitet – genom skolans rastgrupp erbjuds flera olika rastaktiviteter varje dag på skolgården. Rastaktiviteterna ger eleverna möjlighet att röra på sig, leka och umgås i en trygg och strukturerad miljö under skoldagen. De bidrar till gemenskap, delaktighet och positiva relationer mellan elever, samtidigt som de kan förebygga konflikter och minska risken för att elever hamnar utanför.

Rastfadder – volontärer som närvarar på skolans raster för att bidra till en trygg miljö.

Rastgrupp - fritidspersonal som har det övergripande ansvaret för att planera, genomföra och utvärdera skolans rastaktiviteter.

Rastvärdar – personal på skolan är schemalagda minst 1 gång/vecka som rastvärdar, vars uppgift är att bidra till en trygg miljö på rasterna

Schemabrytande aktiviteter - för att öka elevernas gemenskap och upplevelse av trygghet och trivsel genomförs olika aktiviteter gemensamt på skolan eller i årskursblandade grupper.

Trygghetsenkät - en enkät genomförs med alla elever en gång/termin. Den ger enheten möjlighet att jämföra resultat över läsåret, samt att kontinuerligt analysera elevernas trivsel och vid behov omarbeta insatser.

Trygghetsteam – har implementerats på Åryd skola läsåret 25/26, som en del i det främjande arbetet för elevernas trivsel, trygghet och studiero.

Trygghetsvandring - genomförs klassvis under höstterminen. Arbetet ger skolans klasslärare en uppfattning av elevernas känsla av trygghet och trivsel på olika platser på skolans område.

Värdegrundsarbete/EQ - har under läsåret 25/26 schemalagts och genomförs 1 gång/vecka i samtliga klasser.

Likabehandlingsplanens förankring

Information till eleverna

Likabehandlingsplanens innehåll konkretiseras och presenteras för eleverna vid höstterminens start, där de har möjlighet att komma med tankar och åsikter på dess innehåll. Speciallärare och skolans personal ansvarar gemensamt för hur detta arbete ska gå till. Klasslärare ansvarar för arbetet i sin klass, systematiskt under läsåret, genom att exempelvis diskutera dess innehåll på klassråd eller i andra sammanhang.

Information till vårdnadshavare

Information om planen ges via skolans hemsida till vårdnadshavare. Klasslärare och/eller rektor informerar vårdnadshavare om var planen finns att tillgå. På Åryd skola finns även ett föräldraråd som samverkar med rektor kring skolrelaterade frågor.

Information på arbetsplatsen

Skolans personal utvärderar och reviderar likabehandlingsplanen vid läsårets start. Rektor är ytterst ansvarig för att hålla planen reviderad och att den efterföljs. Samtlig personal på enheten har rapporteringsskyldighet till EHT/rektor när de ser eller hör något som inte överensstämmer med denna plan.

Definitioner

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567), 1 kap 5 §, framgår följande diskrimineringsgrunder och dess definition:

- Kön: att någon är kvinna eller man,
- Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
- Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
- Religion eller annan trosuppfattning: att någon identifierar sig med en religion, eller någon som inte tillhör en religion men som har en liknande övertygelse.
- Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
- Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
- Ålder: uppnådd levnadslängd

Diskriminering: innebär att någon blir sämre behandlad än andra i samma situation, på grund av någon av diskrimineringsgrunderna. Skolor ansvarar för att ingen av deras elever eller anställda ska bli diskriminerade och de måste arbeta för att alla barn/elever ska behandlas på ett likvärdigt och rättvist sätt. Skolor måste också utreda vad som hänt om någon blivit diskriminerad.

Enligt Skollagen definieras kränkande behandling på följande vis: ”*ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet*” *(2008:567).* Kränkande behandling kan både vara verbal och icke-verbal. Den kan ske vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande.

Trakasserier: i likhet med kränkande behandling, är ett oönskat uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någon. Förutom kommentarer och ord kan sexuella trakasserier innebära att någon tar på någon eller ger närgångna blickar.

Hantering av kränknings- och diskrimineringsärenden

Personalen på Åryd skola strävar efter en enhetlig hantering av kränkningar och diskrimineringar i enlighet med upprättade rutiner. Dessa rutiner utvärderas och uppdateras kontinuerligt läsårsvis och är en del av introduktionsmaterialet vid nyanställningar.

Konflikthantering

Elever uppmuntras lösa sina konflikter på egen hand, eller tillsammans med den pedagog som närvarar i det skede konflikten uppstår. All personal stöttar elever i att lösa konflikter efter handlingsgången i konfliktlösningsplanen (se bilaga B). I arbetet fokuserar personalen på ett respektfullt bemötande där vi lyssnar på eleverna, samt det positiva och hur vi ska hjälpa eleverna att hantera/ändra på en situation eller ett beteende.

Dokumentation och utredning

Vid kränkande behandling är personal skyldig att informera rektor och på rektors inrådan dokumenteras ärendet i DF-respons i enlighet med rutin för hantering av elevärenden i DF-respons (se bilaga C).

Konsekvenstrappa

En konsekvenstrappa är skolans handlingsplan för att hantera oönskat beteende eller kränkningar mellan elever (se bilaga D).

Bilaga A: Växjö kommuns värdegrund

Växjö kommunkoncern har en gemensam värdegrund. Den utgörs av fyra värderingar som gäller för alla som jobbar i kommunkoncernen. Värderingarna påverkar vårt sätt att vara och hjälper oss att leverera en god kommunal service och vara en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö. Det bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Värderingarna fungerar tillsammans - vi ska leva upp till dem samtidigt. Ingen är viktigare än den andra. De gäller både i relation till vår omgivning och till varandra som kollegor. Det vill säga att vi har samma förhållningssätt internt som externt.

• Vi möter alla med respekt

• Vi kan jobbet

• Vi gör verksamheten bättre

• Vi skapar en hållbar framtid

Värdegrunden förenar oss alla i kommunkoncernen. I praktiken berättar den för oss vad som är viktigt i vardagen. Det syns och märks den dag vi alla lever efter samma värdegrund. Kommer man utifrån förstår man hur det är här – och det är bra. Det skapar tydlighet och trygghet.

Vi möter alla med respekt

För oss i Växjö kommunkoncern har alla människor ett lika värde med olika behov och förutsättningar. Därför lyssnar vi aktivt för att förstå varandra. Vi ser möjligheten i varje möte. Vår dialog är saklig och öppen. Vi hjälps åt att skapa tydlighet. Vi tar till vara andras kompetens och bejakar olikheter. Vi visar hänsyn till varandras ansvarsområden. Vi bryr oss om varandra. Därför håller vi vad vi lovar. Detta skapar trygghet.

Vi kan jobbet

Vi som jobbar i Växjö kommunkoncern har uppdraget att göra nytta för alla i kommunen. Vi tar reda på vad som förväntas av oss och genomför jobbet på bästa sätt. Vi är nyfikna och söker självständigt ny kunskap. Vi reflekterar över vad vi gör och pratar med omgivningen för att ständigt utvecklas i vår roll. Detta gör oss professionella. Vi samarbetar för då blir vi bättre.

Vi gör verksamheten bättre

Vi i Växjö kommunkoncern förbättrar verksamheten med utgångspunkt i behoven hos de vi är till för. För att vi ska bli bättre sätter vi utmanande mål som vi följer upp. Då ökar värdet på vår service över tid. Vi utvecklas och är nyfikna på omvärlden. Vi delar med oss av information och idéer. Så gör vi alla skillnad.

Vi skapar en hållbar framtid

Vi som jobbar i Växjö kommunkoncern analyserar och agerar för att skapa långsiktiga ekonomiska, sociala och ekologiska effekter - samtidigt. Det vi gör idag spelar roll imorgon. Vi tar ansvar och har modet att genomföra de långsiktiga förändringar som krävs. Vi är goda förebilder och skapar ett samhälle för alla, samtidigt som vi hushållar med våra resurser.

Bilaga B: Konfliktlösning

Konfliktlösning

Vad har hänt?

En i taget berättar, ingen annan får avbryta.

Pedagogen pratar först med inblandade en och en (om det behövs).

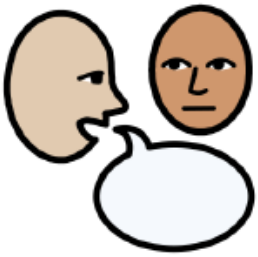
Pedagogen sammanfattar.

Vad kunde gjorts annorlunda?

Finns det något du behöver säga förlåt för?

Vad händer nu?

Bilaga C: Rutin för hantering av elevärenden i DF Respons

Dokumenttyp:	Rutin
Beslutad av:	Rektor och pedagoger
Gäller för:	Samtliga elever på Åryd skola
Giltig fr.o.m.:	2026-08-03
Dokumentansvarig:	Rektor på Åryd skola
Senast reviderad:	2026-
Senast granskad:	2026-

Syfte:

Att tydliggöra arbetsgången för rapportering av händelser med elever under vistelsen i skolan.

Rutin:

Om en elev råkar ut för en olycka eller kränkning ska händelsen hanteras och följas upp av personal.

1. Den personal som uppmärksammar händelsen pratar med eleven som är utsatt och får klarhet i vad som hänt.
2. Vid behov pratar personalen även med andra barn som varit involverade i händelsen.
3. Kontakt tas med vårdnadshavare till de inblandade barnen. Informera om händelsen och redogör för hur vi har hanterat situationen.
4. Tänk på att dokumentera samtalen du har i närtid, införandet i DF Respons sker inte i direkt anslutning till händelsen.
5. Öppna upp ett ärende i DF Respons
    a. Kränkande behandling (vid konflikter, verbala och fysiska påhopp)
    b. Olycksfall och tillbud
6. Fyll i uppgifterna som efterfrågas och spara nytt ärende.
7. Efter att rektor har tagit del av ärendet kommer ärenden gällande kränkande behandling att skickas tillbaka för utredning. Detta ska ske skyndsamt efter händelsen. Vid olycksfall och tillbud återkopplas inte alltid detta till anmälaren.
8. Om utredningen kommer fram till att händelsen är en kränkning kommer en uppföljning att krävas.
9. Rektor tilldelar den personal som lagt in ärendet som huvudansvarig för utredningen. Övriga som får utredande roller läggs till enbart för att ha insyn i ärendet.
10. Den som lägger in ärendet ansvarar för att utredning och uppföljning görs.

Bilaga D: Konsekvenstrappa

Konsekvenstrappa för Åryd skola

Syfte

Konsekvenstrappan ska underlätta arbetet med att skapa en trygg och tydlig skolmiljö där alla elever får det stöd de behöver för att kunna följa skolans regler.

Grundprincip:
Vi korrigerar beteenden – vi avvisar inte elever. Målet är att varje elev ska lyckas förstå, ta ansvar och göra bättre nästa gång.

Viktiga principer

- **Åldersanpassning:** F–3 och 4–6 behöver olika typer av samtal och konsekvenser.
- **Proportionalitet:** Konsekvenser ska stå i rimlig proportion till det som hänt.
- **Likvärdighet:** Samma regler gäller för alla, men stöd och konsekvenser kan behöva anpassas efter elevens förutsättningar.

Steg 1 Påminnelse och vägledning	- Den vuxne påminner vänligt eleven om skolans regler och förväntningar, fokus ligger på att lösa situationen här och nu.
Steg 2 Samtal och tydlig konsekvens	- Den vuxne har ett enskilt samtal med eleven, en rimlig konsekvens används vid behov. - Överenskommelse görs om vad eleven ska göra annorlunda nästa gång.
Steg 3 Kontakt med vårdnadshavare	*Vid upprepade eller mer allvarliga händelser:* - I samtal med eleven planeras hur situationen ska förbättras. - Efter samtal kontaktas vårdnadshavare. Personal beskriver vad som hänt och vilka eventuella konsekvenser som har genomförts samt vilka förändringar som planeras. - Händelsen dokumenteras enligt skolans rutiner. - Trygghetsteamet eller Elevhälsan (EHT) involveras vid behov.
Steg 4 Fördjupad insats	*Om beteendet fortsätter:* - Personal gör en fördjupad kartläggning, där en tydlig plan tas fram. - Vårdnadshavare informeras och involveras. - Trygghetsteam eller Elevhälsan (EHT) involveras vid behov.

Steg 5 Skolans formella åtgärder	- Vid allvarliga eller upprepade händelser kan skolan behöva använda de åtgärder som Skollagen och skolans rutiner medger. - Rektor ansvarar för att bedöma situationen och besluta om lämpliga åtgärder. - Trygghetsteamet och EHT är involverat.